

หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง

หลักสูตรอาชีพ หลักสูตรการทำยาหม่องสมุนไพร จำนวน 6 ชั่วโมง
ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอลำดวน

1. ความเป็นมา

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นอีกหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการศึกษา กลุ่มเป้าหมายผู้ที่ไม่มีอาชีพหรือผู้ที่มีอาชีพแต่ต้องการพัฒนาอาชีพของตนเองให้มั่นคง การจัดการศึกษาอาชีพในปัจจุบันมีความสำคัญมาก เพราะจะเป็นการพัฒนาประชากรของประเทศให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพ เป็นการแก้ปัญหาการว่างงาน และส่งเสริมความเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจชุมชน ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดยุทธศาสตร์ ๒๕๖๕ ภายใต้กรอบเวลา ๒ ปีที่จะพัฒนา ๕ ศักยภาพของพื้นที่ให้สามารถแข่งขันได้ ใน ๕ ภูมิภาคหลักของโลก

การเลือกประกอบอาชีพในภาวะเศรษฐกิจยุคปัจจุบัน จำเป็นต้องมีข้อมูลพื้นฐานในหลักสูตรในหลายๆ ด้าน ทั้งด้านการผลิต และความต้องการของตลาดแรงงานในสาขาอาชีพต่าง ๆ การบูรณาการและการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ชุมชน เพื่อเพิ่มมูลค่าและพัฒนาคุณภาพยาหม่องสมุนไพร เพื่อส่งเสริมสนับสนุนกลุ่มอาชีพต่างๆ ในชุมชน การประกอบอาชีพในปัจจุบันไม่ได้มุ่งเน้นเพียงรายได้หลักเพียงอย่างเดียว การสนับสนุนให้ประชาชนโดยทั่วไปมีอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มพูนรายได้ตลอดจนการพึ่งพาตนเองโดยใช้หลักการและปรัชญา “เศรษฐกิจพอเพียง ” ซึ่งมีความเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน ดังนั้นการใช้ “สมุนไพร” มาเป็นส่วนผสมของการผสม หลักสูตรการทำยาหม่องสมุนไพร จึงเป็นหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการพัฒนาอาชีพของกลุ่มอาชีพการทำยาหม่องสมุนไพร กลุ่มอาชีพการทำยาหม่องสมุนไพร หรือผู้ที่ต้องการประกอบอาชีพด้านการออกแบบการทำของชำร่วย และนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ เพื่อสร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างรายได้และการมีงานทำต่อไปได้

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอลำดวน จึงได้จัดหลักสูตรการทำยาหม่องสมุนไพร เพื่อเป็นการตอบสนองนโยบายและขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงาน กศน. ได้นำนโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษา เกี่ยวกับการจัดการศึกษาอาชีพมาสู่การปฏิบัติ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอลำดวน ได้สำรวจความต้องการของประชาชน เพื่อจัดการศึกษา กลุ่มอาชีพพาณิชยกรรมและการบริการ จากข้อมูลดังกล่าว ประชาชนให้ความสนใจ หลักสูตรการทำยาหม่องสมุนไพร ได้มีการประชาคมหมู่บ้านประชาชนได้ร่วมกันพูดคุย เกี่ยวกับการประกอบอาชีพในชุมชน จึงเล็งเห็นความสำคัญ และต้องการสร้างอาชีพเสริมให้กับตนเอง กศน.ซึ่งเป็นหน่วยจัดการศึกษาให้กับประชาชนทุกรูปแบบ จึงได้เพิ่มโอกาสในการสร้างงาน สร้างรายได้ให้กับประชาชน ให้สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน จึงจัดหลักสูตรการทำยาหม่องสมุนไพร ให้เป็นทางเลือกอีกทางหนึ่งสำหรับประชาชน

2. หลักการของหลักสูตร

1. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาหาความรู้สำหรับการประกอบอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ประกอบเป็นอาชีพหลัก หรือพัฒนาอาชีพที่ทำอยู่แล้วให้ดีขึ้นด้วยตนเอง
2. มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพจากแหล่งวิทยากรสถานประกอบการ สถานประกอบการอิสระ ผู้รู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งการเรียนรู้ ตลอดจนเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม และเจตคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพ
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ ความคิดและทักษะเพื่อการเข้าสู่อาชีพ การประกอบอาชีพ การพัฒนาอาชีพ และคุณภาพชีวิต สอดคล้องกับความพร้อม ความต้องการ ความถนัด ความสนใจ และวิถีชีวิตของตนเอง ท้องถิ่น และสังคม

3. จุดมุ่งหมาย

1. มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการประกอบอาชีพการทำยาหม่องสมุนไพร
2. มีความรู้ความเข้าใจ และทักษะการบริหารจัดการในอาชีพการทำยาหม่องสมุนไพร ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. สามารถตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพได้สอดคล้องกับศักยภาพตนเอง ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม

4. เป้าหมาย

- 4.1 ประชาชนที่สนใจ
- 4.2 กลุ่มผู้ขาดโอกาส (ยากจน /ชานานา)

5. ระยะเวลาการเรียนรู้และจำนวนหน่วยกิต

- จำนวน 6 ชั่วโมง
- ทฤษฎี จำนวน 3 ชั่วโมง
- ปฏิบัติ จำนวน 3 ชั่วโมง

6. โครงสร้างหลักสูตร

6.1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทำยาหม่องสมุนไพรส่วนประกอบ/วัตถุดิบในการทำยาหม่องสมุนไพร

- 6.1.1 วิเคราะห์ศักยภาพของข้อมูลตนเอง ชุมชน สังคมสิ่งแวดล้อมและ
ขอบข่ายในงานอาชีพการทำยาหม่องสมุนไพร จำนวน 30 นาที
- 6.1.2 ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทำยาหม่องสมุนไพร จำนวน 20 นาที
- 6.1.3 การตัดสินใจเลือกอาชีพ จำนวน 10 นาที

6.2 การวัดฯ ขั้นตอนการออกแบบ

- 6.2.1 การเลือกวัสดุในการทำยาหม่องสมุนไพร จำนวน 20 นาที
- 6.2.2 ขั้นตอนการออกแบบ/การเขียนแบบของชำระช่วยได้อย่างถูกต้อง จำนวน 40 นาที

6.3 ขั้นตอนการตัดและเย็บกระเป๋ และ ช่องทางการจัดจำหน่าย

6.3.1 การทำยาหม่องสมุนไพร

จำนวน 3 ชั่วโมง

- วิธีการยาหม่องสมุนไพร
- การบรรจุภัณฑ์
- เทคนิคการทำเป็นของชำร่วย

6.3.2 ช่องทางการจัดจำหน่าย

จำนวน 1 ชั่วโมง

7. รายละเอียดหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1.	- ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทำกระเป๋ผ้า - อธิบายส่วนประกอบ/วัสดุที่ใช้ในการทำยาหม่องสมุนไพร	1. สามารถตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพได้สอดคล้องกับศักยภาพตนเอง ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม 2. มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการประกอบอาชีพการทำยาหม่องสมุนไพร 3. มีความรู้ความเข้าใจ และทักษะการบริหารจัดการในอาชีพการทำยาหม่องสมุนไพรได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1. วิเคราะห์ศักยภาพของข้อมูลตนเอง ชุมชน สังคม สิ่งแวดล้อมและขอบข่ายในงานอาชีพการทำยาหม่องสมุนไพร 2. ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทำยาหม่องสมุนไพร 3. การตัดสินใจเลือกอาชีพ	- วิทยากรแนะนำบรรยายในการศึกษาข้อมูลจากสื่อต่าง ๆ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสมาชิก - วิทยากรแนะนำบรรยายในการศึกษาข้อมูลจากสื่อต่าง ๆ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสมาชิก	1 ชั่วโมง	-

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
2.	การวัด ขั้นตอนการออกแบบ		1. การเลือกวัสดุในการทำยาหม่องสมุนไพร 2. ขั้นตอนการออกแบบ/การเขียนแบบของชำร่วยได้อย่างถูกต้อง	1. วิทยากรอธิบายการเลือกวัสดุในการทำยาหม่องสมุนไพร 2. วิทยากรอธิบายขั้นตอนการออกแบบ/การเขียนแบบของชำร่วยได้อย่างถูกต้อง	1 ชั่วโมง	
3.	ขั้นตอนการทำยาหม่องสมุนไพร - ช่องทางการจัดจำหน่าย		1. การทำยาหม่องสมุนไพร - วิธีการและเทคนิคทำของชำร่วย 2. ช่องทางการจัดจำหน่าย 3. การตัดสินใจเลือกอาชีพ	1. วิทยากรอธิบายขั้นตอนการทำยาหม่องสมุนไพร - วิธีการทำยาหม่องสมุนไพร - การบรรจุภัณฑ์ - เทคนิคการทำของชำร่วย 2. วิทยากรอธิบายช่องทางการจัดจำหน่าย	1 ชั่วโมง	3 ชั่วโมง
รวม					3 ชม.	3 ชม.
รวมทั้งสิ้น					6 ชั่วโมง	

8. การจัดกระบวนการเรียนรู้

- 8.1 ฟังวิทยากรให้ความรู้
- 8.2 แลกเปลี่ยนเรียนรู้
- 8.3 ใบความรู้
  - ประโยชน์และโทษของสมุนไพร
- 8.4 ฝึกปฏิบัติจริงและทดสอบผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้

9. สื่อการเรียนรู้

ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ใช้สื่อที่หลากหลาย เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์

1. เอกสารประกอบ/แผ่นพับ
  - การทำยาหม่องสมุนไพร
2. แหล่งเรียนรู้ออนไลน์ เช่น You Tube
  - ขั้นตอนการทำยาหม่องสมุนไพร https://www.youtube.com/watch?v=0O_PcSqFV4M
  - ขั้นตอนการทำยาหม่องสมุนไพร <https://www.youtube.com/watch?v=nqMeNPTJy60>

10. การวัดผลประเมินผล

๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
๒. การประเมินผลระหว่างเรียนจากการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพเพียงพอ ความสำเร็จของการปฏิบัติตลอดการหลักสูตร

11. เกณฑ์การจบหลักสูตร

1. มีคะแนนการประเมินความรู้ตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐
2. มีเวลาเข้ารับการอบรม ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
3. มีผลงานที่มีคุณภาพ